

СТАНОВИЩЕ

От: проф. д.н. Юлия Георгиева Добрева, ВУЗФ Научна специалност: 3.8 Икономика
Относно: Конкурс за доцент в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, направление 3.8 Икономика (Финанси данъчно облагане и финансово управление на фирмата) в МВБУ

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на МВБУ съгласно Решение на АС №4/26.03.2025. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед №39/02.04.2025 на Ректора на МВБУ.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

В конкурса участва един кандидат – гл. ас. д-р Цветелина Ненкова, преподавател в МВБУ.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Съгласно предоставената наукометрична справка кандидатът е изпълнил всички изисквания за заемане на академичната длъжност доцент, съгласно изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на МВБУ.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност за всеки кандидат поотделно

Кандидатът в конкурса гл. ас. д-р Цветелина Ненкова има над 15 години преподавателски опит, първо като асистент в СА „Д. Ценов“, Свищов, а след 2015 г. като главен асистент в МВБУ, Ботевград каквато длъжност заема и към момента.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

Кандидатът в конкурса гл. ас. д-р Цветелина Ненкова е представила за участие следните научни трудове: монография, книга на база защитен дисертационен труд за ОНС „доктор“, 14 доклада, 3 студии и 2 статии.

Основен фокус на публикациите е фирменото финансиране, пенсионноосигурителните дружества и данъчното облагане – като тези теми са намерили място и в хабилитационния труд на кандидата.

Монографията е със заглавие „Необходимост от актуализиране на организацията на подходното облагане на физическите лица в България“. Изследването е изградено в четири глави, които разглеждат същността и тенденциите в развитието на данъчното облагане на дохода на физически лица. Обект на изследване е организацията на облагане доходите на физическите лица, работещи по трудови и извънтрудови правоотношения, а предмет са подходните данъци и системите на облагане, които се прилагат в данъчната практика на България. Монографията акцентира върху необходимостта от въвеждане в данъчната практика на рационален

механизъм за облагане доходите на физическите лица чрез осъществяване на реформа в организацията на подоходното облагане.

Ценен принос на монографията е направения в първа глава анализ на възникването и развитието на подоходните данъци в данъчната система и политика на България, като са открити предимствата и недостатъците на данъците върху доходите на физически лица. Друг съществен принос на изследването е анализът на техниките за облагане с данъци върху доходите на физически лица в страни от ЕС и се предлагат данъчни реформи. Направени са препоръки за въвеждане на прогресивно подоходно облагане, което ще има значим положителен ефект върху намаляването на неравенствата в доходите – показател, по който България се нарежда на последно място в ЕС.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидатите

След запознаване с публикациите, представени за участие в конкурса, приемам следните научни и научно-приложни приноси на кандидата:

1. Представени са теоретични постановки, разкриващи същността и тенденциите в развитието и усъвършенстването на подоходното облагане на физическите лица в България.
2. Извършен е задълбочен анализ на действащата подоходна данъчна политика в България на база световната теория и практика, като се обосновава необходимостта от реформа в подоходното облагане на физическите лица.
3. Направени са обосновани предложения за оптимизиране организацията на облагане на доходите на физическите лица съобразно икономическото развитие на страната, а именно:
 - преминаване от пропорционално към прогресивно подоходно облагане и въвеждането в практиката на скала за облагане на доходите. Пряката връзка между горната граница на задължителния осигурителен доход и данъчното облагане е предпоставка за по-справедливото разпределение на данъчната тежест между физическите лица

Този принос има много важно място в контекста на въвеждане на данъчна реформа в България (преминаване от плосък към прогресивен данък) с цел елиминиране на неравенствата в доходите и по-справедливото им разпределение.

- премахване на патентната система на облагане, която поставя в неравнопоставеност физическите лица при облагане на едни и същи доходи;
- промяна в организацията на облагане на доходите на едноличните търговци (организацията на облагане на ЕТ трябва да е както на другите юридически лица, да не са със статут на физически лица и да се облагат с данъчна ставка 10 %, а не с 15 %);
- въвеждане на семейното подоходно облагане в данъчната система на страна, което ще доведе до по-справедливото разпределение на доходите между домакинствата;

- премахване на преференциите по отношение облагане доходите на физическите лица, работещи по извънтрудови правоотношения;
 - поставяне на акцент върху усъвършенстване работата на приходната администрация чрез дигитализиране на данъчното обслужване.
4. Доразвито е приложението на методите за въздействие върху финансовия резултат на предприятието.
 5. Очертани са възможностите за оптимизиране на инвестиционната политиката на предприятието в условията на криза.
 6. Дадени са рационални предложения при избор на техника за финансиране на предприятието.

7. Основни критични бележки и препоръки към всеки кандидат поотделно

Нямам съществени критични бележки. Препоръчвам на кандидата в бъдеще да усъвършенства академичния стил на писане, като се избягват параграфи с едно изречение и обширни текстове с булети, които придават схематичност на труда.

Препоръчвам на кандидата също да публикува свои анализи в чуждестранни научни издания с импакт фактор, индексирани в Scopus, Web of Science и др.

8. Заключение

Документите и материалите, представени от гл. ас. д-р Цветелина Ненкова отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и допълнителните изисквания от съответния Правилник на МВБУ.

Кандидатът в конкурса е представил достатъчен брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС 'доктор'. В работите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси. Теоретичните ѝ разработки имат практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа. Научната и преподавателската квалификация на от гл. ас. д-р Цветелина Ненкова е несъмнена.

Постигнатите от гл. ас. д-р Цветелина Ненкова резултати в учебната и научно-изследователската дейност, напълно съответстват на Правилника на МВБУ за приложение на ЗРАСРБ.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, **намирам за основателно да дам своята положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение за избор на от гл. ас. д-р Цветелина Ненкова на академичната длъжност 'доцент' в МВБУ по професионално направление 3.8 Икономика (Финанси данъчно облагане и финансово управление на фирмата).**

03.05.2025г., София

Подпис:

Проф. д.н. Юлия Добрева